

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENÉK.

A pénz és czim.

Budapest, febr. 6.

Két bálvány van ma az emberiségnek: pénz és czimkóróság. Mily más volt a magyar közélet — a múltban.

Ezredéven át tartá fenn a nemzeti erő a hazát, dacára temételen ellenségeinek!... És vajjon mivel?... Fegyverrel és erkölccsel. A római birodalom akkor dőlt össze, midőn a tiszta erkölcs megváltozott, a polgárokat a pénz szomj fogta el. Mihelyt e fertelmes nyavalya általánossá lett, a római birodalom alap oszlopai megrendültek, míg végre összeomlott. Ugranez mondható a másik nagy nemzetre a — görögre is.

Magyarországnak voltak válságos napjai a pártoskodása folytán, sőt kimerülve, alvó halott is volt Mária-Therézia uralkodásának utolsó felében. De megvolt a tiszta erkölcs, mivel mindig talpra állott, ha kezdett a helyzet kritikus lenni a hazára nézve. Hy válságos helyzet volt a II-dik József, midőn az alélt nemzetre a végső csapást mérte Magyarország beolvasztásával. Az osztrák kényur kitörölte Magyarországot az élő államok sorából.

A tiszta erkölcs azonban nem vezetett ki a nemzetből. A nyomás nem ölte meg a nemzetet, hanem tömörítette. A hazafiság láng tüze felkeltette a nemzetet s a kényuri rendszernek pusztulnia kellett.

Ma azonban, fekete pontokat se látunk a haza ég boltozatán!... Ez erkölcsünk lazulása, mely maga után vonja a kapzsiságot. Társadalmunkban felült a minden áron való megdagodási vágy és az arany borjú imádása kezd nálunk is dogma lenni.

Azt mondta egy jó Augustus római császárnak: vigyázzon e szabad nép, mert ha az erkölcs megváltozik, Roma ledől s rabigába görnyed!... Ennyire még nem jutánk, de a napirenden lévő szenzációs családi esetek bizonyítják, miként a régi magyar erkölcs kezd rikálni nagyon.

A burján tehát alaposan irtani kell!... Kezdeni kell az országgyűlésen, mint a mely a nemzetet nem képviseli. A Csáky féle javaslat elfogadásával még nem lesz kiirtva a parlamentünkön uralkodó kapzsi betegség, mert a vasuti koncesszióknak a képviselőház tagjaitól való megtagadása korántsem meríti ki azt az inkompatibilitási elvet, melynek erőlyes alkalmazása nálunk ezután is megmarad az állami és nemzeti közvagyon kárára való üzérkedés korrumpáló mérge a törvényhozó testület kebelében.

Ez okból tehát kimondandó: hogy a törvényhozó testület tagjai nem vehetnek részt oly üzleti vállalatok vezetésében vagy intézésében, melyek az állammal szerződéses viszonyban vannak, vagy az államtól anyagi előnyt élveznek. És ugyanezen az alapon, ugyan ebből az okból ki kellene terjesztetni az összeférhetlenségi elvet, úgy, hogy a parlament tagjai teljes függetlenség-gel gyakorolhassák jogaikat, teljesítbessék köteleességeiket, s a képviselői mandátum ne lehessen az állami közvagyon érdekeivel összeütközésbe jöhető privát érdekek előmozdításának az eszköze.

Az inkompatibilitási elvnek egész teljességében való alkalmazása purifikálhatná igazában parlamentünket attól a sok salaktól, melyet benne a haszonleső törekvések alkotnak.

A pénz bálvány imádatát előidézi a kormány azon eljárása is, hogy pénzért nemességet adományoz. Nem nézi az érdemet, hanem a vagyont. Ily uton maga készíti az embereket, hogy bármi uton pénz magra tegyenek szert, mert akkor nyitva az ut — nemesi előnévre.

Hogy e téren mily lelkiismeretesen jár el a kormány, ime a legújabb eset, midőn egy fővárosi kereskedőt föl-

terjeszt a korona elébe, nemesi előnévvel jutalmazás végett, s míg az aláírás leérkezik, hősünk csödbe jut. Mindez azonban nem zsenirozza kormányunkat, derűreborra nemesít, s az ezzel járó pénzt félre teszi választási célokra.

Valóságos ár vásár foly, a nemesség adományozásával!...

A nemességek napirenden vannak, a kutyabőr árfojyama emelkedett, — a czimerlevelek újra előkerültek és divatba jött ismét az előnevek használata. A magyar nemesség magasztos lemondásának sikerét meghusított a polgári származású osztályok szolgáló összefokozása. A kutyabőr után való hajsza kiölte a polgári önértéket.

Ha már az emberi hiuság külső megkülönböztetések nélkül meg nem lehet, ott vannak a rendjelek. De a nemességek alá ássák a polgári önértéket, nem férnek össze a modern állam fogalmával. Minden újabb nemesi adomány: arczul csapása a polgári társadalomnak.

Ideje végre új érának nyitni Magyarországot közéletében. Mert ha a mai korrumpált rendszer tovább foly és grasszál, ez annyira meg fogja mételezni az emberek lelkiéletét, hogy nemzeti államunk megrendítésére fog ez vezetni. A milyen a kormányzati szellem, olyanokká lesznek a hon lakói is. Mi máris lejtőre jutánk. A kormányon és parlamenten kell a reformot elkezdni, a felülről jövő áramlat befolyásolni fogja a hon lakóit is, s megszünik idővel a pénz és czimer utáni bálvány imádás. De a mig Magyarországot korrumpált eszközök igénybevételével kormányoztatik, addig fordulópontra nemcsak nem számíthatni, hanem lassan-lassan a — bármieszközökkel való — pénzhez jutás általánossá fog válni.

Egy ily magyar társadalom kedves lehet temételen elleneinknek, de ezeréves nemzeti államunk továbbra való fenntartására ez aligha vezet.

M.

Pulszky ügye.

Beszélgetés Zala Györggyel.

Wallaces Gyula kultuszminiszter képviselőház beszédében hivatkozott, Zala Györgyre és Schickedanz Albertre, mint a kik közben jártak Pulszky Károly vásárlásainál. E dolgot egyk munkatársa a B.H.-nak beszélt Zala Györggyel, a ki meglehetősen izgatottsággal lobbant fel azon, hogy őt is belekeverik Pulszky ügyébe, a következőket mondotta:

— A Wekerle-kormány megbízásából hívtott engem Pulszky Károly olaszországi útjára, művészi szakértőnek. Ekkor járt Pulszky először Olaszországban, a kormány megbízásából. Nem mehettem vele együtt, később utaztam utána. — Florenzben találkoztam Pulszkyval; vele voltak ekkor Schickedanz és Szalay Imre, a muzeum igazgatója is. Schickedanz is mint művészi szakértő kísért az országos képtár igazgatóját. Hogy Szalay Imrénél mi volt a szerepe, azt én nem tudom, de azt hiszem ő utalványozta a pénzt. Mikor én odaérkeztem, akkor Szalay elhagyott bentünk: de addig már tett volt vásárlásokat Pulszky.

— Én azután — folytatta Zala — firenzei, sienai, peruggiai művásárlásain kísérttem Pulszkyt s az akkor vett plasztikai művekért elvállalom a felelősséget. A pénzkezelésbe egyáltalán nem folytam be; én csak mint művészi szakértő folytam be Pulszky vásárlásaiba. Itthon Budapesten aztán bizonyítottam a vásárolt és szállított művek azonosságát. — Képek dolgába egyáltalán nem avatkoztam: csakis plasztikai művekről, szobrokról volt hivatásom szakértői véleményt nyilvánítni.

A tudósítónk itt azt kérdezte hogy nem tud-e valamit a vásárlás pénzbeli kezeléséről, az elszámolás és utalványozás módjáról.

— Engjarról egyáltalán semmit sem tudok — felelte Zala.

— Mert Pulszky Károly három ízben kapott pénzt a kormánytól. Először 167.500 frtot, majd 204.876 forintot, végül 115.000 forintot.

— Minderről én csak annyit tudok, a mennyi a lapokban megjelent. Én csak 1894. aug. hónapjában kísérttem Pulszkyt, s ismételtam, a mit az én tanácsomra, az én helyesléssel akkor vett, azért elvállalom a felelősséget. Egyébként és továbbiakhoz én nekem semmi közöm. ... Nekem hatheti munkáért 500 frt utiköltséget utalványozott: ennyit tudok a vásárlással járó költségekről.

— S tapasztalta-e művész ur Pulszky Károlyon az ő ráltsége jeleit olaszországi útján?

— Nem volt annak semmi baja! Mindnyáján kidőlünk mellőle, mert éjjel utaztunk, nappal vizsgáltuk és kerestük a megvásárlandó tárgyakat. Képtelen farszótunka ez! Egyikünk sem győzte, és Pulszky Károly... Kár ezért az emberért, roppant tudásért, hogy így tönkre ment.

Pulszky elmezavara.

Pulszky Károly az első éjszakát nagy nyugalommal töltötte az őrditek házában. Niedermann Gyula dr. az intézet igazgatója és Salgó dr. főorvos több ízben is meglátogatták czellájában, a hol teljesen apatikus állapotban az ágyban fekve találták. A hozzá intézett kérdésekre vagy egyáltalán nem felel, vagy pedig érthetetlen szavakat mormol.

A család, melynek részéről senki sem látogatta meg Pulszky Károlyt, gondnokot öhajjt a számára kinevezni és a czéltól Pulszky Ágost dr. Krajsik Ferenczet kérte föl, vállalná el a gondnokságot. Krajsik Eerenz azonban nem vállalta el a megbízást, mert Pulszky Károly nejeinek és gyermekeinek érdekeit kell megvédelmeznie, a melyek sokban ellentétesek a Pulszky Károly érdekeivel. Ennél fogva más valakit akarnak fölkeríteni a gondnokság elvállalására.

*

Peregrinyi János dr. orsz. képtár titkára hétfőn reggel még hosszasanban referált Pulszky Károlynak több ügyről, mely alkalommal Pulszky több aktát alá is irt. — Ugyanez nap délután a képzőművészeti tanács ülése alatt, melyre a szintén meghitt Pulszky Károly nem ment el, valaki telefonon azt kérdezte, igaz-e, hogy Pulszky Károly megőrült. A jelenlevők erre a kérdésre valamennyien hangos nevetésben törtek ki, mert képtelenségnek tartották, hogy a kit egy pár órával előbb viruló egészségben látták, oly hirtelen ily borzasztó betegségbe essék.

*

Az utóbbi időben sűrűn keresték föl Pulszky Károlyt a hitelezők, a kikkel igen durván bánt el. Egy előkelő váci-utczai divatkereskedő, mikor a pénzért jött, egyszerűen kidobott, a miért a kereskedő a bíróságnál akart magának elégtételt szerezni.

Mikor fölmerült a millénárius banderium terve, Pulszky Károly nagy lelkesedéssel fogadta azt és elhatározta, hogy feleségével, Márkus Emiliával együtt vesz részt a felvonulásban. E czéltól Márkus Emília asszony napoként lovagló órákat is vett. Az utóbbi hetekben Pulszky napokon át ki sem mozdult a szobájából, az idő alatt enni sem kért, de ha elébe tettek az ételt, azt a legnagyobb mohósággal fogyasztotta el. A hetek óta tartó izgatottság P. Márkus Emília asszonyt ágyba döntötte, P. Márkus Emília asszony — mint értesültünk — négy heti szabadságot kért a nemzeti színház igazgatójától, a melyet valószínűleg meg is kap.

*

Pulszky Károly idegességről több dolgot beszélnek. Így mikor neje azzal a tervvel jött hozzá, hogy a kis Tessa leányukat a Sacrecoeur nevelőintézetbe kellene adni, hangos zokogásban tört ki és szenvedélyes jelenetet inszenált. Egy más alkalommal, mikor Romulus fia betegségét vitték neki hirtől, bosszusan és haragosan kijelentette, hogy nem akar semmiről sem tudni.

Az el nem számolt összeg.

A Pulszky Károly által el nem számolt összeg hozzátevével a számítás szerint: jóval fölül van a négyszáz ezer forint. Ez úgyben tegnap a vallás- és közoktatásügyi minisztérium számvérv osztályában az ügyész kar egy magas állású tagja kért személyesen információt.

Pulszky Károly hivatalos környezetében azt beszélik, hogy ő az összes rendelkezésére bízott pénzösszeget egy banknál helyezte el és a vásárlásoknál mindig chekkel fizetett.

A Magyarországi főlemliti azt a körülmenyt, hogy a mostani dologban a közoktatásügyi miniszter által kinevezett bizottság egyik tagja, Radisics Jenő, az iparművészeti muzeum igazgatója sógorági viszonyban van Pulszkyékkel.

A vizsgáló-bizottság az idő szerint még az irományok átvizsgálásával van elfoglalva. A szepművészeti muzeum számára vásárolt tárgyak száma nagy. Ezeket már leltározták.

A Pulszky asztalán talált tömördek fölbontatlan levél azt a gyanút ébreszti, hogy több külföldi műtárs drágán fogja megfizetni azt, hogy Pulszky Károlyllyal üzleti összeköttetésben volt. Néhány olasz antikvárius már is a minisztériumhoz fordult követelésével. — Elvállik, mi lesz akkor, ha Pulszky megőrültének híre a külföldre jut.

A hiányzó 7000 frt.

A kultuszminiszter a képviselőház ülésén oda nyilatkozott, hogy Pulszky Károly a rabizott összegekről, 7000 frt kivételével, teljesen elszámolt.

Az elszámolatlan 7000 frt nagy aggodalmat fog okozni Pulszky Károly kedvesének, a ki attól fél, hogy neki is el kell számolni az ország pénzével, a melylyel őt gavallérja, Pulszky Károly honorálta. Mert kerek 7000 frt az az összeg, a melyet Pulszkytól fél évi ismeretsege alatt kapott.

A múlt nyári löversenyen ismerkedett meg Pulszky ezzel a kis orfeumi kóristánéval, a ki zöld selyem toalettjével és négyes fogatával bizonyos föltűnést keltett. Pulszky Károlyra pedig akkora vonzó erőt gyakorolt, hogy vele intímabb ismeretségre lépett. — Pulszky azóta többször megfordult az orfeumban és még ezelőtt négy nappal is találkára szólította a kóristánét, a ki nagy elragadtatással beszél Pulszky uri modoráról és gavallérságáról. Hét ezer forint nem sok pénz, de a 18 éves, fekete szemű kis kóristáné meg van arról győződve, hogy sokkal több pénzt kaphatott volna udvarlójától, ha a lelke rá vitte volna. De ő sokkal kevesebbel is beérte szentimentális melegséggel emlegeti Pulszky bokrétaát és pezsgős vacsoráit. Utóbbi időben azonban már ezeket is tartózkodással fogadta, mert barátinál azt suttogták, hogy Pulszky az „ország pénzét” költi. A kis kóristáné ezt szórva is tette Pulszky előtt, de Pulszky iszonytun fölháborodott és karddal, pisztolyal fenyegette a pletykázókat. A véletlennek különösen elmés játéka, hogy a kultuszminiszter éppen 7000 frtról panaszkodik, a mit nem kapott meg Pulszkytól, a kis kóristáné pedig éppen 7000 frtot vall be, a mit kapott.

Pulszky multjából.

Az országos képtár dolgai már 1889-ben foglalkoztatták a képviselőházat. Polonyi Géza akkor interpelláció kapcsán szóba hozta a nemzeti muzeum és országos képtár botrányos állapotát s a képviselőház akkor kiküldött egy parlamenti bizottságot, mely megvizsgálta a két intézetet, ott rendtelenséget konstatált ugyan, de szabálytalanságot nem. Hogy milyen volt ez a vizsgálat, megvilágítja az, hogy kevéssel ezután a nemzeti muzeumban nagyobb szabású éremlopást fedeztek föl s kislütt, hogy az érme már akkor sem voltak a nemzeti muzeumban, mikor a bizottság ott semmi hiányt nem talált.

A Magyarországot az írja, hogy a bizottság tiszta becsületéről köti, hogy az akkor észleltékről ne nyilatkozzanak. Annyi eredménye még is volt a vizsgálatnak, hogy Trefoest Ágoston miniszter megígérte, hogy Pulszky Ferenczet és Pulszky Károlyt, a két intézet igazgatóját nyugalmaztatja. Az ígéretet azonban nem teljesítette.

Pulszky akkoriban Polonyi Gézát provokáltatta két képviselőtársával, de a segédek kijelentették, hogy ebben az esetben a fegyveres elégtételnek nincs helye. Pulszky akkor arra hivatkozott, hogy ő katona és két tiszt által hivatá ki Polonyit, a párbaj meg is történt pisztolyal s egyik fél sem tett kárt a másikban.

Pulszky örökké adósságban uszott. Fizetése mindig le volt foglalva, képviselő korában is. Egyszer be is jelentették az ebből származó összeférhetlenségi esetet, de a bizottság soha sem jött össze és Pulszky Károly képviselő maradt végig.

A zalai főispán üzelmei.

Tegnap már távirati uton adtunk hírt arról, hogy Zalamegye főispánja Svastits Benő ellen feljelentést adott be Csesznák Benő ügyvéd a belügyminiszterhez.

A főispán szennyes dolgait tartalmazó feljelentésből adjuk a következőket:

Nagyméltósága Belügyminiszter ur!

Már minthogy 16 év óta van Svastits Benő főispán Zala vármegye élén, ki egyesített al- és főispáni hatalommal vezeti s intenzi elsősorban magán ügyeit kitűnő ügyességgel, sojt szerencsével s csak másodsorban a vármegyének sorsát a legrendtelenebbül.

Ürményi József főispán halálával rokonának a beteges Flavina Lajosnak kinevezésével az ő kezébe került a főispáni hatalom is, mint alispánnak pedig rendelkezési joga volt a megyei alapok és közpénzek felett. Ezen rendelkezési joga alapján intézkedett a megyei törzsvagyon felett is, melynek hivatalos elődje alatt 3000 frtot megközelítő jövedelmét 1883. évben a megyei számadások szerint már 222 frtra lecsökkentette, s mivel én magam küldtem be hozzá mint volt főszolgabíró 1883. évben

a perlaki megyei épületek után bér fejében 450 frtot.

Levont a visszatartott évi lakbérem kitett 200 frtot.

Azt is biztossan tudtam, hogy a kanizsai megyei kórház épületét a katonai kincstár fizetett bér fejében 800 frtot.

A zala-egrszégi megyei épületben elhelyezett állami építészeti hivatal szintén fizetett . . . 300 frtot, s így ezekből is befolyt a megyei pénztárba 1750 frt, ezek folytán tekintve azt is, hogy

az elhalt előbbi főmérnöktől közvetlen tudtam, hogy tőle Svastits Benő a félvéri bért, 150 frtot magy felvette s később mégis a főjegyző is újból követelte tőle a már megfizetett bért, mint hátralékot, az 1884. évi közgyűlésen teljes joggal kérdőre vonhattam Svastits Benő volt alispánt, hogy mi az oka a nagy jövedelem apadásának s szándékosan azon gyanúsító felvilágosítást kérhettem tőle, vajjon az alispáni hivatalhoz érkező pénzküldeményeket ő maga bontja s veszi-e fel, vagy jelen van-e a megyei főpénztárnok is, ki veszi azokat át s bevezetettnek-e a pénzküldemények a pénztári naplóba s ha igen, mi az oka annak, hogy a fent jelzett pénzek a számadásban mint bevételek nem szerepelnek? Az alispán ezen felszólalásomra válaszulni nem tudván, Czukelter Lajos mint II. aljegyző védelmére kelt azzal, hogy a kanizsai kórház-épület jövedelmei közegészségi célokra engedtettek át s mivel ez esetben sem lett volna szabad hiányozni ezen 800 frtnak a számadásokból, mindjárt tisztában voltam azzal, hogy Svastits Benő miként kezeli s kezelteti a közpénzeket, különösen mikor azt is tudtam, hogy anyagi viszonyai már akkor oly ziláltság volt, hogy Besenyey György volt kir. ügyész és több tekintélyes megyei uri ember a megyében egy szobor felállítására czimén szándékoztak nagyobb összeget összegyűjteni, melyet azután az alispánnak akartak odaadni, hogy adósságait kifizesse; de ezen terv természetesen teljesedésbe nem mehetett s így a költségek, eladósodott alispán 9 évig volt kénytelen sok adósság mellett 2200 frt fizetéssel tengődni, mely kétségbeesjt helyzete bizony őt oly pénzügyi műv.letekre késztette, melyek dícséretére bizony nem válhatnak.

S ime mit tett mint főispán?!

Sem rendet, sem kormánypártot a megyében csinálni nem tudott, tehát nem tett semmit mást, mint főispáni tekintélyével és méltóságával tovább ámbította s tévedésben tartotta a megye közönségét, kiktől pedig lehetett, vagy készpénzt, vagy váltóárlást csikart ki, hogy jövedelmét háromszorosan is meghaladó költségeit fedezhesse, habár arra egy pillanatig sem gondolt, hogy a jelzálogilag még tulterhel 10—12000 forintot érő háza és szőlője értékeiből hitelezőit kifizetni képes lesz.

Kihaszánlta az alatta levő tisztviselői kart, melyre hivatala volna felügyeletet gyakorolni s nagy részét váltókötelezettségekkel terhelte meg, kivétel képez tán egyedül a megyei árvászeki elnök, kit tildöz is folyton. A megyei főorvos sok ezer forintot kifizetett már érte, sokjába került neki a főispán barátsága s szép czimeit, melyeket ez pénzért megszerzett neki. Nemrégiben 830 frt erejőig rendelte el ellentük a nagykánizsai kir. törvényszék 10240/p.95. sz. a. a végrehajtást, mely ügyben a főorvos a főispán giránsa.

A megye I. aljegyzője, Botfy Lajos uszik szintén a főispán miatt. Ez tartja nyilván most is a megszámlálhatlan zalagegerségi váltóit és koldulja össze az aláírásokat.

A nagykánizsai megyei altigyezi állás is csak azért rendszeresített, hogy az ottani pénzpiacozon röpködő sok főispáni váltót hivatalos egyenlő nyilvántarthassa. Dr. Tuby Gyula megyei tisztí ügyész mult évben említette nekem, hogy a főispán már 10.000 frtja van, de az altigyeszek üzelmői és viszálszélei, melyeket évek óta folytatott, melyekről a kertiletebe tartozó bírósági aktáknak majd mindegyike tanusodhatik s melyekről a főispánnak is tudnia kellett, azt is engedik következtetni, hogy a főispán a zsarolt pénzből sokkal többet elköltött 10000 frtnál mert nevezett altigyesz szerzesét azt beszéli hogy ő minden altigyeszi jövedelmét félre rakja, hogy ezekkel az őt is terhelő főispánt tartózasokat fizethesse.

A nagykánizsai polgármester szintén örökölt hivatalbóljótól egy 2000 frtos főispáni váltókötelezettséget, melyet a főispán mai napig sem váltott be, sőt a nagykánizsai kir. törvényszéknél 6690.94 sz. váltókereset azt igazolja, hogy a porgármestert több áldozatra is kényszeríti.

A kereskedőket szintén folyton terheli fizetésekkel és aláírásokkal a főispán. Midőn még főispáni kinevezése adósságai miatt kétséges s egyszer enen állása veszélyeztetve volt, az összes váltóit magánkebe vonatta be, ekkor is nagy részben kereskedők fizették ki azokat, melyeket a főispán soha vissza nem váltott. Hát még Gutman, Ebenspanger, Keiser s más nagykereskedőknek mily sok értéketlen főispáni váltók vannak pénzeszkényeikben. Elképzelem, mily sok anyagi áldozatába került a nemeslekt Hirschler testvéreknek Alsó-Domborn, a kiket a főispán pénz miatt többször meglátogat. De ezektől adatokat produkálni természetesen nem lehet, mert ők úgy is tudják, hogy sok ezer forintjuk csak ajándék volt, mely örök időre elveszett.

A tanfériakat sem kíméli meg a zaklatásaitól. Tudom perekekkel igazolni, hogy tanító is boperelette őt, a tartozásokat dr. Tuby Gyula fizette ki állítólag Gutman által adott pénzzel.

A főispán a legtekintélyesebb földbirtosokat sem kímélte meg a váltó aláírásoktól, mert éppen a napokban jött tudomásomra, hogy három tekintélyes földbirtokos Nagykanizsán érte váltókötelezettségben áll, kik közül az egyiknek hitbizományt is fíradozott kieszkölni.

A főispán a képviselőválasztások körül is megbízhatatlannak látszik lenni, mert a nm. kultuszminiszteről magától tudom, hogy az ő első megválasztása alkalmával "a főispán a kezére adott választási pénzből 200 írtot elulajdonított azon ezimen, hogy ez másnak kellett kiadni. — Azért ugyancsak a kultuszminisztert második választásakor, a miben a főispánnak semmi része nem volt, a szabadelvű párt már nem mert a főispán kezébe pénzt adni, bizonyára azért, mert nem bízott benne.

Most még csak azt említve föl, hogy a „Magyar Állam“-nak 1891. évi 10 ik számában Zalamegye főispánja ellen „Elzúllott főispán“ című alatt közlött hírlapi közlemény miatt Svastits Benő az ellene használt ezen meggyalázó kifejezés miatt a büntetőtörvénykönyv 259. §-a alapján sajtóperit indítani nem mert, miután tart attól, hogy akkori visszaélései az idézett törvény 263. §-a alapján bebizonyítás tárgyát képezhetik, tehát a jelzett meggyalázó kifejezésért elégtételt nem vett sem kapott s így ez elintézetlen ügyét képezi, az előadottakból a következő eredményt vonom le:

Az itt előadott konkrét adatok megalapítják azt, hogy Svastits Benő főispán már alispán korában annyira eladósodva volt oly könnyelműen költekezett, hogy a megyei jóvelmekről sem számolt el oly lelkiismeretes pontossággal, mint előlra van s mint a jóvelmek befolytat. Azért a megyében most fölmerült választási ellentétet folytán már suttogni is kezdtek, hogy a megyei alapoknál mutatkozó régi nagy restanciák, nagy részben csak a papíron képeznek hátralékot.

Az ezen és ezekhez hasonló üzemekről szóló fejteletés így végződik:

A főispáni állás tekintélyének helyreállítása s a reá biótt felügyeleti s ellenőrzési kötelezettségeknek pontos teljesíthetése érdekében tisztelettel kérem nagyméltóságodat:

Méltóztassék Svastits Benő zalamegyei főispánt az itt előadott tényállás s a M. A. a. hírlapi közleményekben foglalt leleplezések alapján azonnali nyugdíjba helyezni, vagy ellenkező esetben a fegyelmi vizsgálatot ellene megindítani s a zalamegyei pénztárat, úgy a megye által kezelt összes alapokat, köztök a nemzeti pénztárt is 1878. évtől, mióta ezek az ő rendelkezése alatt állottak, egy miniszteri kiküldött által tüzetes vizsgálat és leszámlálás tárgyává tenni.

Kelt Perlakon, 1895. évi decz. 26.

Csaszák József, s. k.

ügyvéd, megyei bizottsági tag.

Az osztálysorsjáték húzása.

Budapest, febr. 6.

Ma délelőtt kilenc órákor folytatták a vígadóban az osztálysorsjáték kihúzását. A mai húzások a következő számú sorsjegyeket húzták ki.

(Délelőtt 9—1 óráig.)

2000 koronát nyertek: 94090 60507 sz. sorsjegyek.

1000 koronát nyertek: 116973 61836 sz. sorsjegyek.

400 koronát nyertek: 118362 102399 99656 96178, 74882 68933 61396 58621 55529 42685 28036 23477 33346 20988 8803 4069 sz. sorsjegyek.

200 koronát nyertek: 117502 495 116653 115722 315 105 114895 649 118728 147 112103 111650 109875 771 055 108429

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1896. Február 8.

Küzdelmek.

— K. CAMERONTÓL. —

Az „Ellenzék“ számára fordította: **Amica.**

VI.

(Folytatás.)

(15)

— Atyám úgy értelmezheti a hogy tetszik — válaszolá Rozamond.

Eljöttöm, hogy lássam ha vajon ad e nekem pénzt.

Ez ideig megengedtem, hogy Guy segítsem rajtam, de nem folytathatom így, hogy mindig ő tőle fogadjam el a pénzt; ezt még atyám is beláthatja. Nincs sokra szükségem, csak néhány fontra. Kemény dolog — midőn atyámnak annyi pénze van, hogy azt se tudja, hogy mit csináljon vele, és képes egyetlen gyermekét nyomorogni látni és —

— Ne beszélj nekem az egyetlen egy gyermekemről — szakította félbe Charrington ur indulatosan. Ugyan derék egyetlen egy gyermekem voltál, te önfélt halálatlan te-rementés!

Hogy te mindazok után a miket tettem érte, te egy semmirekellő hitvány csavargóval, egy alacsony származású kalandorral léptél viszonyba és —

— Atyám hallgasson! — kiáltá Rozamond égő arczeval és szikrázó szemekkel. Mondjon reám, a mit tetszik, de az ő nevének hagyjon békét.

Ha látná őtet mostan, meg volna elé-

107217 097 103314 102180 100762 387 069 97861 791 562 103 95577 93604 665 0595 92938 925 864 473 410 404 91696 90228 130 102 89871 848 676 536 86722 460 415 85103 84643 355 83455 80955 696 494 78601 133 77679 341 76109 74545 73655 641 341 72330 213 71977 69960 67776 574 65426 029 64777 63261 62531 61176 58558 57777 56644 522 55260 54123 53970 50617 264 49753 453 48713 653 46930 058 45433 253 44419 41631 367 30492 188 38424 37975 869 37776 36361 35392 34509 32046 30321 253 153 025 29828 27606 532 125 034 24764 23050 21398 20200 19710 261 17328 15929 13830 773 12149 128 005 11675 10725 515 9879 7567 038 6877 549 496 4995 981 596 190 3254 1860 sz. sorsjegyek.

(Délután 3—4 óráig.)

4000 koronát nyert: 36724. számú sorsjegy.

400 koronát nyertek: 100499 89401 sz. sorsjegyek.

200 koronát nyertek: 118954 115440 114783 113239 12225 110611 107450 105810 96477 94639 171 90861 88229 84722 298 79855 79402 78447 77759 76986 74966 73936 69921 68918 533 66539 58124 57377 55508 48380 46817 39861 472 36303 34233 33428 26582 21333 19963 868 17345 13558 11634 sz. sorsjegyek.

(Délután 4 óra 20 perctől 4 óra 45 perczig.)

15000 koronát nyert: 7118. számú sorsjegy.

400 koronát nyertek: 71104 43996 sz. sorsjegyek.

200 koronát nyertek: 111862 101184 99941 94385 92346 91462 81271 72552 65324 056 64026 61100 031 53651 49046 39429 31812 12959 6390 sz. sorsjegyek.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 7.

— **Előadás a Röntgen sugarakról.** Az Erdélyi Múzeum-egylet orvostan tud. szakosztálya 1896. február hó 10-én (hétfőn) d. u. 5 órákor az egyetem vegytani intézetben népszerű természetstudományi estélyt rendez. Mutatványokkal egybekötött előadást tart Abt Antal dr. egyet. tanára Katód és Röntgen sugarakról. Az előadásra jegyek adatnak ki és kaphatók a természetzeti intézetben febr. hó 8—9 és 10-én délelőtt 11-től 1 óráig. Itt említjük meg azt is, hogy egy Röntgen felfedezése alapján dr. Pfeiffer Jenő által levett emberi kéz fotográfiaja látható a Keresztény főtéri papirtűzstének kirakatjában.

— **Az E. K. E. bál rendezőbizottsága** f. hó 8-án (szombaton) d. u. 4 órákor a főtitkári hivatalban (Jókai-u. 11. sz.) gyűlést tart. Ez ülésre a rendezőbizottság tagjait az elnökség meghívja. Ugyancsak gyűlést tart 9-én (vasárnap) d. e. 11 órákor gr. Bély Ferencné bálelnök lakásán (Belkírály-u. 20. sz.) a bálelnökség is, melyre a szűkebb rendező bizottsági tagok és a bálelnökök hivatnak meg meg.

— **Az E. K. E. rendezői jelvényei** már elkészültek és holnapról kezdve kaphatók a főtitkári hivatalban. A jelvény fehér szalag alapon az egyesületi rendes jelvényből áll, melyet egy fényő galy tart össze. A kinek van már egyleti jelvénye, annak csak a fehérszalag alapot kell beszereznie.

— **Az E. K. E. meghívói szétmenetek.** A rendezőség a legnagyobb figyelemmel állította össze a meghívottak névsorát, — ha azonban mégis valaki nem kapott volna meghívót, egyszerű jelzésre a rendezőség azonnal küld. — A meghívók szétküldését a helybeli postahivatal gondtal eszközölte és e tekintetben Kardos Kálmán posta és távirat fő-

nök és felügyelő az egyesület iránt a legnagyobb előékenységet tanúsította, a midőn a meghívók pontos szétküldését rendkívüli időben is engedélyezte és feltétele.

— **Farsang.** A Mária Dorothea Egyesület Erdélyrészi köre táncszívalmat rendez. A mulatság védői: Gróf Bánffy Zoltáné, Kenessey Béláné, Szacsavay Sándorné, Szacsina Gézné. Protektorok: Bíró Bela apát plébános, dr. Groisz Gusztáv egyetemi tanár, dr. Lindner Gusztáv egyetemi tanár, Szász Domokos ev. ref. püspök és gróf Teleki Károly.

— **Uj E. K. E. tagok.** A Kárpát-egyesületbe az ország minden vidékéről uj tagok lépnek be. Az E. K. E. estélyek és bál alkalmából majdnem 50 kolozsvári uj tag jelentkezett. Minthogy a kereskedelmi miniszteről kieszköztölt vasúti kedvezmény a kiállítás alkalmára csak a tagokat illeti meg és minthogy a rendezendő estélyekre és kirándulásokra ezentul is csak tagok hivatnak meg; az elnökség az irodában gyűjtőitvet nyitott és felkéri azokat, kik tagul akarnak belépni, hogy e szándékukat az iven sajátkező aláírással jelezzék.

— **A „Kolozsvári Dalkör“** tréfnis dal-estélye, a mely tudvalevőleg nem vasárnap, hanem holnap, s z o m b a t o n lesz megtartva a Redoutban, előreláthatólag egyike lesz a farsang legsikerültebb mulatságainak, mert városzerte nagy az érdeklődés a 29 év óta fennálló dalkör ezen estélye iránt. A rendező bizottság fáradságot és anyagi áldozatot nem ismerő buzgalommal igyekszik a jelenlevő közönségnek egy minden tekintetben kellemes estét szerezni. Az estélynek egyik érdekessége az lesz, hogy az ujonnan alakult női dalkör tagjai — mintegy 40-en — ez alkalommal fognak a nyilvánosság előtt először szerepelni s a jelenlevőknek alkalmuk lesz P. Szép Olga kedvelt művésznőnk hangjában is gyönyörködni. A bohózatot kivül még egy „Szerelmi krach“ című komikus indultól is fognak a dalkör férfi-tagjai előadni. Nagyon kellemes élvezet lesz az, hogy a bohózatban előforduló nagybögő-quartetet egy 5 éves kis leány: Korb Leona k fogja dirigálni, a ki ezenkívül mint kolibri hegedű-virtuóz, művészetét hegedűn is be fogja mutatni. Az estély műsorát, valamint az összes szereplők neveit egy igen komikusan összeállított színlapról fogja mindenki olvashatni. Az előadandó bohózat szövege rendkívül mulató s a különböző, részben helyi érdekű kuplék dala maga nagyon élvezetes s különösen kellemes zeneje van a Limonide Citroni szalámi készítő és kanális-ásó kupléjának, melyet G r i s k G y u l a kitűnő tenorista fog énekelni. Egyszóval előre lehet jelezni, hogy a dalkör által minden farsangon rendezni szokott tréfnis dal-estélye ez évben minden tekintetben felül fogja mulni elődei. A belépti jegyek előre megválthatók Schusztar Emil üzletében, az ablak- és karzat-jegyek pedig a titkárnál (megyeház, számvérség).

— **Színes fényképek** Berlinből ismét szennyezés fölfedezése híre érkezik. Azt táviratozzák, hogy dr. Sellnek az állami fizikai intézet asszisztensének, sikerült olyan fényképeket előállítania, melyek hiven adják vissza az eredeti, természetes színeket. Dr. Neuhaus szedán este a fotografusok egyesületében harmincz képet mutatott be a Sell-féle projekciój alapján. Egy sötétvörösrőzsa képe élénk ibolyába játszó színt mutatott egy pávatóll fotográfiáján pedig igen szépen volt látható az aczéllék szín. Arczképek nagyon hiven adják vissza a testszínt. A találmányok Sell már öt év óta dolgozik. A németnek ezt a találmányát Veress Ferenc kolozsvári kitűnő fényképész már rég-

óta alkalmazza, sőt tovább haladt, mint a berlini.

— **Turista-kongresszust** rendez az E. K. E. az ezredéves kiállítás alkalmából. A kiállítási igazgató tag már értesítette az egyesületet, hogy a kongresszus jan. 30-án tartható meg. E kongresszusra az egyesület az egész országból a turistákat meghívja és gondoskodik megfelelő olcsó lakásokról, kedvezményes jegyekről stb. A kereskedelmi miniszter már engedélyezte is, hogy a kongresszusra menő egyleti tagok I. osztályon II-od osztályu, II. osztályon III.-ad osztályu jeggyel utazhassanak.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egylet** bölcsélet, nyelv- és történetstudományi szakosztályának 1896 évi február hó 8-án (szombaton) d. u. 5 órákor az egyetem bölcsészeti kara (I. emeleti) VIII. sz. tantermében havi ülést tart. — Felolvasnak: De Gerando Antonia: A brüsszeli szabad egyetemről. Dr. Balogh Arthur: Államjogi tévedésekről. Folyó ügyek.

— **A hivatalos lapból.** A m. kir. igazságügyminiszter Marusan J. Gusztáv kolozsvári kir. javító-intézeti tisztí őröket a XI. fizetési osztály 3 fizetési fokozatába való sorozás mellett a szamosújvári kir. fegyintézet-hez tisztí őrökké nevezte ki.

— **Mi fáj a ligának?** Bukarestből táviratozzák: A liga elnöke Urechia Vazul a vidéki osztályokhoz körlevelet intézett, melyben **Ratiu mellett** és **Albini** meg Brote ellen foglal állást. Az utóbbiakat azzal vádolja, hogy az erdélyi oláh nemzeti komitét az oláh-országi liberalis miniszteriumnak szolgáltatába akarták bevinni. (Tehát Strudza ur nem tetszik Urechianak!)

— **Honvédszobor: Szamosfalva közelében.** A kolozsvári orsz. történelmi múzeum és a kolozsvári honvéd-egylet kértést adott be az ügyvezetőséghez, melyben az iránt folyamodnak, hogy a Szamosfalva közelében kivégzett székei vértanuk emléktér megörökítő szobor felállításának az államvasutak területén való megengedését kieszköznölj kegyeskedjék. Az államvasutak intéző Térfinál személyesen is eljártak ez ügyben, mindenkinél a legnagyobb jóindulattal találkoztak. Remény van, hogy a hivatalos engedély is pár hét alatt megadatik s az emlék mű felállítására szükséges anyag odaszállítására azonnal kezdetét veszti s a szobor még a milleniumi ünnepségek előtt elkészül. A 6 m. magas emlék az országot közelében egy kis magaslatra állittatik, a 81 sz. órház közelében, a hol a vasut az országút alatt átvonul.

— **A szoda vizes üveg, mint házi barát.** Kolozsvári történet meg az a fura história egy fiatal házaspárnál, hol a két apróság már nyugodtan aludt a hálószobában s a mama, a mikor a férj haza jött. Nem volt nagyon késő és a férj nem volt nagyon illuminálva, mert midőn az ebédlőbe lépett, erős szuszogást hallott. Hirtelen gyertyát gyújtott, a falról lekapta a revolvert s a szobában kutatni kezdte azt az élőlényt, kinek szuszogását állandóan hallotta s a kit elrejtőzött házi barátunk vélt. A szekrényeket egymást után nyitotta fel s kihányt belőlük mindent. Nincs. Felfordította a kanapét. Az alatt sincs. Végre az almáriom felé közeledett, honnan a szuszogás erősebben hallzott. Kinyitja az ajtaját s ine ott a szuszogó barát, egy vedlett szódavizes üveg képeben, melynek csapja elvászott s a szépsav egyenletes szuszogással loholt ki rajta.

— **Áldozatának látni; Rozamond és Guy** hallgatva néztek reá, az első félelemmel, a másik mély szánalommal.

— Nem törődöl vele, hogy mi történik veled? — kiáltá rekedt hangon. De én törődöm? Azt gondolod, hogy megengedem neyem általad a sárba hurcoltatni? Azt gondolod, hogy megengedem azt mondatni rólad, hogy elmentél és két hétig maradtál azzal az emberrel, a nélkül, hogy egy lélek utánad nézett volna, hogy azt ápolád, kiszolgáltad és úgy viselkedél, a hogy egy jó nevelést leány sem tett volna?

— Atyám, — szakította félbe Rozamond indulatosan, maga nem tudja, hogy mit beszél! Akármelyik leány megettette volna azon férfiert, a kit szeretett, ha látta volna, hogy a nagy világon rajta kívül senkije sincsen, a ki gondoljon vele. Nézzon szét atyján azon szavakra menő ápolónékra, a kik mind jó nevelést, művelt leányok, a kik életüket azon kötelesség teljesítésére szentelik, a miért engem hibáztat, a kik hónapokig ápolják az olyan férfiakat, a kik teljesen idegenek előttük! Oh, atyám kegyetlen! Hogy mer ilyeneket mondani?

— Hogy merek? — ismétlé az atyja és a szemei vében forogtak, s szája a szó teljes értelmében tájékozott. Szeretném tudni, hogy te hogy mertél idejönni.

— Nem szégyenled magadat? Ugy-e tehát vele akarsz maradni, igen? — te szemtelen szégyen nélkül való, elvetemedett te-rementés.

— Charrington ur, — szólt közbe Guy szigorú hangon — kérem ne feledje, hogy Rozamond lady, azon kívül, hogy az ön leánya.

— Lady? — maga Ladynek nevezi? A mi azt a fiut illeti, az az anyjához hasonló — ahhoz a kétszívű hazug lolyóhoz! De viszamentam neki a kölcsönt a fia által — a régi adósságot kiegyenlítetttem!

— **Lady?** — maga Ladynek nevezi? A mi azt a fiut illeti, az az anyjához hasonló — ahhoz a kétszívű hazug lolyóhoz! De viszamentam neki a kölcsönt a fia által — a régi adósságot kiegyenlítetttem!

— **Lady?** — maga Ladynek nevezi? A mi azt a fiut illeti, az az anyjához hasonló — ahhoz a kétszívű hazug lolyóhoz! De viszamentam neki a kölcsönt a fia által — a régi adósságot kiegyenlítetttem!

— **Gyászhr.** Sipos Gábor, kolozsvári jóhírt ügyvéd családját súlyos csapás érte, a mint a következő gyászlap jelenti:

Alólirottak mély fájdalommal tudatják hogy a szeretett és felelhetetlen jó édes anyja anyós, nagy anyja, testvér és rokon Wolfersgrün Stadler Károlyné szül. Kibédi Biasina Julia cs. és kir. miniszteri tanácsos özvegy folyó hó 6-án este fél, 7 órákor élete 66-ik, özvegyeége 23-ik évében, hosszas szenvedés után megcsúnt élni. Hílt tetei folyó hó 8-án d. u. 3 órákor fognak az ev. ref. egyház tartatása szerint, Belközép-utca, 29. számú lakásáról, a feletté tartandó halotti ima után, a közös sírkertbe örök nyugalomba helyeztetni. Nyugodjék csendesen! Kolozsvár, 1896. február 6. Léczfalvi Sipos Gáborné, szül. Schütz Izabella mint leánya. Léczfalvi Sipos Gábor, ügyvéd mint veje Sipos Gábor, Aladár és Kálmil, mint unokái. Visszentgyörgyi Makray Lőrinczné szül. Schütz Cornelia, mint leánya. Visszentgyörgyi Makray Lőrincz, pénzügyi tanácsos, kataszteri igazgató, mint veje. Nyárad-sz. imrei Balogh Anna, Makrai Domokos, Margit és Ilona mint unokái.

— **A kolozsvári kereskedő társaság** szabadalom levele. A kolozsvári „privilegiált“ kereskedő társaságának egy bársonyba kötött diszkönyve van, mely tartalmazza a társaság jogait és rendszabásait. A könyv első lapja gyönyörű rajz, melyet 1836 esztendőben Pákei rajzolt. Utánna I. Ferdinánd nevében a gubernium szövege kötekezik, melyben Ákoncz István, Barra Gábor, Dietrich Samu, Fatter, Florián, Gábor, Gál, Karvazy, Kovács, Kremer, Meskó, Pantanyus, Persian Gerő, Reményik, Schütz, Szentkovics István, Szentgéri, Tauffer Tilsch, Trandafir, Vikol Simon, Vertán és Zakariás neveivel találkoznak.

Azután következnek a társaság rendszabásai fejezetek és cikelyenkint szólnak a fejezetek a kereskedőkről, legényekről s ugyancsak kénszeriti ezeket az okos gazdálkodásra be-ostltre, hűségre és engedelmségre. — Megrendszabályozza az inasokat is. A gubernium záradékát 1836 októberben gr. Kornis János, Lázár László, Bíró József irták alá. — Nagy pecsét van mellette. Ott van a város pecsétje is, Tellmann József vice notárius aláírása mellett. Az érdekes régiséget a kolozsvári kereskedők társasága felküldi a milleniumi kiállításra.

— **Veszedelemben forgó városrész.** Kolozsvár városának az a része legnagyobb katasztrófának van kitéve, a hol a légszesz gyár van. Ez a városrész már sürűn be van építve. A tornavivó intézet háta mögött a hosszú utca, gázgyár-utca s a mellék utcák házai sürűn veszik körül azt a két hold városi területet, a melyen a légszesz gyár áll, óriási üstjeivel, melyekbe be van préselve a 24 órára szükséges légszesz.

Ha egy szikra ér ehhez a légszeszhez kész a robbanás s nemesak maga a gyár repül mindenestől a levegőbe, de a környéken levő házak lakóinak is üttét abban a perczben a végórája, ott kő kövön nem marad jó darab földön. A tűzoltóság tudatával bir ennek a veszedelemnek s hogy a környéken támadható tűzvész már csirájában elfojtani alkalmat nyerjen, a tűzoltó lakanyától telefon összeköttetést létesített a gyárral. A létesítés alkalmával ezelőtt 7 évvel csupán arra kérte a gyárat, hogy a kész kiadások fedezéséhez s a fenntartáshoz járuljon hozzá, a kiépítés és gondozás mechanikai és napszám költégeit a tűzoltóság viselte. Ily módon 7 év óta telefon összeköttetés biztosította a tűzoltók részére ama környéken támadt tűz elfojtását s nem is merült fel katasztrófa. A

— És téged — folytatá az öklével fenyegetve a leányát — arra juttattak, hogy a betető falatod se legyen! Éhezni és nyomorogni fogsz. És én látni foglak énekelni az utcákon, és a mások atyja előtt koldulni, mielőtt teljesen végeztet volna veled. Oda jutottam, hogy keservesen megbánd azt a napot, melyen daczoltál velem, és a saját magad által választott utat követted. És én —

Merev szemekkel és nyitott szájjal hirtelen elhallgabt; és ekkor, mielőtt idejűk lett volna hozzá szaladni, támoigott és tompa zuhanással a padozatra esett.

Rozamond a csengettyűhöz szaladt és erősen meghuzta, azután az atyja mellé térdelt, és azt felemelni segített Guynak.

Guy az eszméletlen férfi szívére tette a kezét.

— Rozamond! — Rémült suttogással beszélt, de úgy tetszett mint ha az a esendes szobában kiáltástként viszhangzott volna. — Rozamond ismétlé rémült arczeát a leányához emelve — ő meghalt — egészen meghalt!

VII.

— Alma, adjál még egy csésze teát! — ráir háromszór kértem és nem hallgaltál reám.

— Alma, egymásik pár harisnyára van szükségem, ezeknek a szarát kilyukasztottam.

— Alma, bár megcsodáltam Thilt, — panaszkodott egy harmadik hang; a szilva magvát mind mind a nyakamhoz dugja.

Alma a kis babát tartotta a karján, és az egyik kezével valamit kevert a tűz felett. — Netti, a ki a divány szegletében ült és olvasott, rövid megvető nevetéssel szólt közbe.

(Folytatása következik.)

telefon azonban a sok évi szolgálat követ-keztében használhatatlanná vált. A tűzoltó-
ság ki akarta azt újjal cserélni felszólította
a légszergyár igazgatót hogy a beszerzés-
telfon költségeit viselje. A gárgyár igazgató
azonban határozottan megtagadta a telefon
kicsérelésének költségeit sőt nyersen és dur-
ván jelentette ki a főpáncsnok helyettesé-
nek, hogy neki nincs szüksége arra, hogy a
tűzoltók minden délből jelentsek a 12 órát,
(a mit a vonal használhatóságának ellenör-
zése okáért tesznek) ő tudja anélkül is az
időre nézve tájékozni magát, telefonra nem
ad pénzt. Miután itt élet és közbiztonsági
kérdés forog fenn, helyén való lenne, ha a
könyvekbeli lakosság létezését ténne az iránt,
hogy a gyár kötelezettsége a telefon költsé-
geit viselni, vagy pedig a lakosság a saját
vagyonra és életre biztonságára hozzon ál-
dozatot erre.

Jellemző, hogy a légszergyár, mely
évente 80—90 ezer frtot visz ki a kolozsvári
polgárok zsebeiből Dessanba 160 ezer frt
tőke befektetés kamata fejében, 60—80 frt
tőke kiadását sajátja el csejára.

— **Meghívó.** Az orvosai rendező bizott-
sága február hó 8-án (szombaton) d. e. 12 óra-
kor a belgyógyászati klinika tantermében záró
közgyűlést tart.

— **Házasság.** Özv. Urmányó Jánosné
bajos és szép leányával Jankával ifj. zilahi
Élőte Albert cs. és kir. tartalékos huszárhad-
nagy folyó év február 17-én lép házasságra
Topliczán.

— **Albert Károly árvái részére** ujabban
a következő adományok folytak be: Kiss
Sándor ker. a. igazgatót ivén: Kiss Sándor
2 frt, dr. Schwann Róbert 2 frt, dr. Veress
Vilmos 1 frt, dr. Széplaki János 1 frt, Ka-
rocskó Lajos 2 frt, dr. Versényi György
50 kr. Nagy Károly oszt. főnök utján 24 frt
50 kr, Borbély Lajos oszt. főnök utján 5 frt
05 kr, dr. Veress Vilmos oszt. főnök utján
25 frt 50 kr, dr. Széplaki János oszt. főnök
utján 13 frt 90 kr, Hangai Oktáv oszt. főnök
utján 4 frt 10 kr, dr. Lehmann Róbert oszt.
főnök utján 7 frt. Összesen 93 frt 55 kr.
Juhász Lajos házibirtokos ivén: dr. Groisz
Gusztáv 1 frt, Rucska János 2 frt, G. L. 50
kr, dr. Bakonyi József 1 frt, Péterfi Dénes
1 frt, Veisz Samu 1 frt, Özv. Fekete Samu-
elné 1 frt, N. N. 50 kr, gr. Eszterházy Mi-
guel 1 frt, Pap Aroné 1 frt, Petrány György
1 frt, Juhász Lajos 2 frt. Összesen 14 frt.

Boér János közs. jegyző ivén. Maros-
újvárt. Boér János 5 forint, Vince József 5
frt, Stenberger Májor 1 forint, Lukács János
1 frt, Ciomara & Comp 5 frt, K. S. 50 kr,
Gottlieb 50 kr, Borbély János 50 kr, Kiolva-
hatlan név 50 kr, Blaska 1 frt, dr. Bikfalvi
Károly 1 forint, összesen 27 frt. — Mohácsi
Jnk. t. egylet 5 frt, Adorjánházi önk. t. egy-
let 11 frt 72 kr, Salgó-Tarjáni önk. tűzoltó
egylet 11 15 kr, Szilágy-Somlyai önkéntes t.
egylet 8 frt 75 kr, Zala-Istváni önk. t. egy-
let 3 frt, Besztercebányai önk. t. egylet 10
frt, B-Szarvasi ö. t. egylet 5 frt, gróf Tele-
ky László a gyéresi önk. t. egylet parancs-
nok 3 frt, Putnok Domokosné N.-Ényed 2
frt, Bardocz Pál isk. igazgató 1 frt, Cserey
Gyula Szt.-Agótha 1 frt 50 kr. A szives adá-
kozónak és gyűjtőknek halás köszönetet
nyilvánítja s a gyűjtőinek s a gyűjtött ösz-
szek szives bekiadását kéri. A bizottság
nevében: Hirschfeld Sándor pénztárnok.

— **Kisparosok,** kikereskedők és segédmun-
kások tömeges felrúdulása a milleniumra. A ke-
reskedelmi miniszter, mint az ezredéves kiál-
lítás országos bizottságának elnöke rendeletet
keltett valamennyi magyarországi kereskedel-
mi és iparkamarához, melyben tudatja velük
mindazon kedvezményeket, melyekben a kiál-
lítás tömegesen felrúduló hazai kisparosok
kikereskedők és segéd munkások részesülhet-
nek. Ezek szerint az ily tömeges felrúdulás-
ban résztvevők az állami vasutak vonalain
II.-od osztályú féljegygyel a III.-ik osztályon
és III.-ik osztályú egész jeggyel a II.-ik
osztályon utazhatnak Budapestre és vissza.
Intézkedett továbbá a miniszter, hogy e látó-
gató csoportok kivételével 20 krajczáron
méréselt jeggyel léphessenek be a kiállítás
területére, állandó, díjmentes kalauzolás 's a
kiállítás területén való olcsó étkezés mellett.
A miniszter megkereste a fő és székváros
hatóságát is az iránt, hogy a népiszkoláiban
berendezett tömegszállásokat első sorban be-
rendezett tömegszállásokat első sorban ezen,
a miniszter által kedvezményezett tömeges felrú-
dulás résztvevőinek tarssa fön. Mindez intéz-
kedéssel sikerült biztosítani a miniszternek,
hogy m. kir. államvasutak zónadíjszabása
szerint a XIV. körzetben lakó mesterember,
kikereskedő, ipari segéd munkás 8 forinttal
keves lesz fel- és leutazásának III. osztályú
menetjegyét, két napi szállását, 2 belépti je-
gyét és 1 belépti kifizetési: a VIII. körzet-
hez tartozó vidéken lakó költségeit a felsor-
olt címeken 5 frt, 50 krajczárral, a IV.
körzethez tartozó vidéken lakóét 4 frttal le-
het előirányozni. A jelentkező csoportok ré-
szére, melyeknek a miniszter óhajtsa szerint,
legálább 30—30 résztvevőből kell állniok,
jegyzeteket foggnak kiadni, melyekben a
menetérti- és beléptijegy, továbbá a szállásra
és ebédre szóló utalványok lesznek. Az uta-
zás napját és programját, nemkülönben a
felrúduló csoportok szervezését a miniszter
az illető kereskedelmi és iparkamarára bizza.

— **A kiállítás tárgyak elárúsítása.** Az
ezredéves kiállítás bemutatott tárgyak köz-
vetlen a kiállító, vagy ennek megbízottja,
vagy az igazgatóság kebelében szervezett
elárúsító osztály közreműködésével árusítható
el. A közvetlen elárúsítás joga azonban csak
olyan tárgyra vonatkozik, melyek a kiállít-
ás területén készültek, mint a minők például

az emléktárgyak ékszerek, díszműtárgyak, házi-
ipar — műlakatos — élelmezési cikkek, mű-
virágok stb. és olyan kiállított cikkek, melyek
nem tartoznak a világiatási szabály-
zatban megállapított azon tárgyak közé, melyek
a kiállítás bezárása előtt el nem vihetők. Aki
azonban az afféle kiállított tárgyat akár de-
tailszerűen, akár közvetlenül maga akarja
elárúsítani, az tartozik a kiállítás igazgatóságá-
hoz engedélyért folyamodni, tartozik a megá-
lapított elárúsítási illetéket fizetni, végül
megbizottját az igazgatóságnál bejelenteni.
A ki ily módon engedélyt kapott az eláru-
sításra, az megbízottja számára szabad beme-
netre jogosító munkás-jegyre tarthat igényt.
Másképp a kiállítók igénybe vehetik az igaz-
gatóság kebelében szervezett elárúsító-osztályt,
illetve a féljegyvel megbízott személyzetet,
amely esetben külön elárúsítási illeték helyett
csupán a tényleg eladott tárgyak után tartoznak
jutalékot fizetni. Végül kívánhatják, hogy az
elárúsítás eredményéről részletes „könyvki-
vétel” kézbesítessék nekik, valamint, hogy a
kiállított tárgyak alapján javukra megrende-
lések is fogadtassanak el. Mindenesetre jól te-
szik a kiállító, ha ebbeli szándékukat minél
előbb bejelentik.

— **A telefon és a városok.** A
városok lakosságának az előfizetők számához
való viszonyításából kiderült, hogy a háló-
zat legstürűbb Kis-Martonban, a hol 107 la-
kosra esik egy előfizető. Fiumében, 134 la-
kosra, Kolozsvárott 138 lakosra. Aradon 153
lakosra, Budapestben 163 lakosra, Nagyvára-
don 164 esik egy előfizető stb.: legtrikább a
hálózat Hódmező-Vásárhelyt a hol 1324 la-
kosra csak egy előfizető, Szabadkán 865 la-
kosra, Szegeden 624 lakosra, Szolnokon 576
lakosra. és Baján 552 lakosra esik egy elő-
fizető. Az összes városi hálózatban átlag 326
lakosra esik egy előfizető. Az összes városi
hálózatok közt legstürűbb beszélgetnek Buda-
pesten, hol egy előfizető naponta 9 beszélge-
tés, Szegeden és Temesvárt naponta 8, Nagy-
Váradon, 7, Miskolcon 6 és Kolozsvárt na-
ponta 5 beszélgetés esik egy előfizetőre. Az
előfizetők legkevesebb veszik igénybe a táv-
beszélőt Szolnokon, a hol nem egészen egy
beszélgetés esik naponta egy előfizetőre. Sop-
ronban egy. Kis-Martonban és Szombathelyen
nem egészen másfél Esztergom és Zomboa-
ban másfél beszélgetés esik egy előfizetőre.

— **A kutyfalvi posta felállítására.**
Több mint egy éve küzd — mint levelezőnk
írja — ez idegen nemzetiségek közé ékel-
tiszta magyar helység posta felállítását. S
miért kell e községnek posta? Azért, mert
daczára, hogy országút és vasut vezet keresz-
tül rajta, — postai közlekedése oly nehéz az
utópostával, hogy a küldemények csak napok
mulva érkeznek kézhez. Azért kell, — mert
e község központja egy nagyterületű körjegy-
zőségnek, székhelye három községből alakult
hitelszövetkezetnek, állandó lakhelye egy köri
anyakönyvvezetőnek, itt van egy nagy ura-
dalom intézősége, ide csatlakozik mint igen
előnyös és közeli posta helységhez még négy
község, melynek lakói száma meghaladja a
3 ezret, mely községekben egyházi és polgá-
ri előjárások, hivatalok, iskolák, tanítók
stb. igénylik a gyors érintkezés előnyeit. —
A figyelmes posta igazgatóság arra töreke-
dik, hogy e felállítandó posta forgalmát ki-
puhatolja, s ha lehet áldozattal is létesítse.
Mégvágyunk győződve, hogy a felhozott kul-
túrális érdekek elég nyomtatékkal bírnak a
kutyfalvi posta felállítására. Sőt hisszük, —
hogy a forgalom is teljesen kifutja a költsé-
get.

— **A milleniumi díszhintő.** Mint
Bécsből jelentik, Liechtenstein herceg főlo-
vászmeester elkészítette annak a két hatfo-
gatu díszhintőnek a rajzát, a melyen június
5-én a koronát és a koronázási jelvényeket a
Mátyás-templomba s ismét június 8-án az új
országháza viszik. Az egyik hatlovas
hintőban a koronát és a koronázási jelvé-
nyeket helyezik el, míg a másikban Szilágy
József és Radványzky Béla koronaőrök fog-
lalnak helyet. A hintők rendkívül nagy dísz-
szel készülnek.

— **A világ legrégibb vasúti moz-
donya.** A világ legrégibb mozdnyát „Ara-
bian No. 1.”-nek hívják s most 62 esztendő-
s. Ez a legelső mozdony, mely 1834-ben az
Egyesült-Államokban vasúti vonatot húzott.
Ezelőtt 22 évvel kijavították s azóta folyton
működik a baltimore-ohioi vonalon. Neveze-
tes, hogy ez a mozdony még soha sem sikk-
lott ki.

— **Az ideai nagy hadgyakorla-
tok.** Mint értesülünk, az ideai nagy hadgya-
korlatok tervének, kidolgozásával már nagy-
ban foglalkoznak a hadsereg intézői. A kö-
zös hadsereg magyarországi hadtestei na-
gyobb részt csak hadosztály-gyakorlatokat fog-
nak tartani. Mindössze csak két hadtestnél
terveznek nagyobb szabású gyakorlatokat. A
budapesti IV.-ik és a zágrábi XIII.-ik had-
test a záró hadgyakorlatokat együtt fogja
megtartani.

— **Rablóvilág.** Oravieza környékén
— mint nekünk táviratozták — egy h u s z
tagból álló rablóbandát tartóztattak le, a mely
csupa gazdag parasztból és iparosból állott.
Rablásukat éveik vakmerően folytatták és
nagy furfanggal jártak el. A kirabolt stájer-
laki plébános aranyórát vezetett nyomra, a
melyet az egyik rablónál felismertek. A né-
met-csernyai postát — mint egy másik távi-
rat jelenti — az országúton kirabolták. A
posta szerencsére kevés pénzértékűt vitt. Az
alföld egyik községének Dobriczának hatá-
rában, mint szegedi tudósítók táviratozták,
ma véres verekedés volt az őrnáratot teljesítő
csendőrk és egy 18 tagból álló valószínűleg
lőköti tolvajokból álló banda között. A négy
csendőrt a rablók megtámadták, úgy hogy

azok kénytelenek voltak fegyvereiket hasz-
nálni. A csendőrk golyói megölték Petroj
Adámot és testvérét Ferenczet. — A többiek
elmenekültek.

— **Medgyesről** írják, hogy Mihály
Károly állam főnök kezdeményezésére a
magyar kaszinó Károlyai, számszerint 6-ton
a mult hó 27-én este együttesen tartották
meg Károly napját a „Lövész-vendéglő” nagy
termében, melyen a kaszinónak 60 tagja s
számos helybeli s vidéki ismerős-közlet a
segesvári pénz és ig. helyettes s brassói anya-
könyvi felügyelő — jele meg. A kedélyes
s minden ízében magyar mulatságnak sikk-
dó hajnal vetett véget, fényesen igazolva
hogy az itteni magyarság közt a legjobb
együttértes uralkodik. Egyébiránt a magyar
kaszinó f. hó 23-én tíz éves fennállását ün-
nepli mely alkalommal zárt körű táncszertélyt
rendez melyen remélhetőleg a helybeli szász
intelligencia is részt fog venni.

— **A párbajmánia ellen.** Debre-
czenben éppen oly nagy mértékben dühög
a párbajmánia, mint nálunk és az országban
mindenfél. Minden kísérlet, a melyet tár-
sadmái uton tettek, hiábavaló volt. Debre-
czenből azt írják nekünk, hogy a kollégium
akadémiai tanácsa a jogászok közt elterjedt
párbajozási kedv meggyaltatása végett tudatta
a kir. ügyvétséggel, hogy az egyházkerületi
és iskolai törvény értelmében, minden jogász
az iskolából kilépettné tekintendő, a ki be-
csületbeli ügyét egymás között fegyverrel in-
tézi el.

— **A munkási vár.** Mint fegy-
intézet az igazságügyi kormány által fülhá-
gyatván, mozgalom indult meg az iránt, —
hogy ez a történelmi szempontból is nagy ér-
dekeségű építmény a létesítendő felsőma-
gyarországi múzeum elhelyezésére engedtes-
sék át. Az országos milleniumi bizottság leg-
utóbbi ülésén föl is vették ezt az eszmét,
amire Bánffy Dezső báró miniszterelnök —
mint értesülünk — kijelentette, hogy a kor-
mány nem zárkózik el attól, hogy a vár
egy helyisége ily múzeum ezeljaira átne-
gedtessenek, sőt ez iránt ő maga már tár-
gálatokat is folytat az igazságügyminisz-
terrel.

— **A bánfalvi isten.** Békésmegyei
Bánfalváról írják hogy egy ottani keresmá-
ban mulatság közben Koosis József, Koosis
István és Faragó Ferencz kötekedtek egy-
mással.

— Igaz-e, hogy te vagy a bánfalvi
isten?

Faragó megharagudott a megszólítás
miatt és visszafelelt kedvetlenül:

— Ne kötelőzz Jóska, mert leltitek.
— Hiszen töled kitelik, te bánfalvi
isten.

Faragó kiment a keresmából, mert is-
merte a természetét, hogy ha bent marad,
verekedés lesz belőle. Veszére a két Kocsi-
fiu utána jött s a mikor mellette elmentek,
az egyik újra megszólalt:

— Te, bánfalvi isten!

Faragó most már nem tűrtöztette ma-
gát s leltette mind a két legényt. Faragót
elfogták és az orosházi járásbíróság börtö-
nében tartják.

— **Egy főherczeg idillje.** Egy
kopenhágai lap azt írja, hogy tiszta vélet-
lenségből egészen autentikus híreket kapott
Lajos Szalvátor főherczegről, aki Mallorca
szigetén él, egy szép kis paraszt leánnyal.
A főherczeg vadászati alkalmával látta meg
a lányt és halálisan beleszeretett. Azóta egy
kis parti gyönyörűben él kedvesével és be se
kukkant a nagy fényes palotába, melyet a
sziget legpompásabb fekvésű helyén épített.
Mehelyét a főherczeg csak évenként egyszer
hagyja el. Ilyenkor yachtján, mely folyton a
a kikötőben horgonyoz, elutazik Bécsbe, hon-
nan rövid idő mulva megint visszatér magá-
nyába. Ebben az egyhangúságban, a világtól
elzárva, ugylátszik, boldognak érzi
magát a főherczeg és családja hasztalan csi-
bitja vissza a bécsi udvarhoz. — A világ-
ról nem akar tudni semmit, csak a halá-
sátnak, vadászának él és természetesen —
szép kedvesének. Eddig a dán lap. Tudva-
vóleg Lajos Szalvátor főherczeg ugyanaz, ki
folytonosan utazik a közepptengeren (mint a
toscánai volt uralkodó család minden tagja,
ő is szenvedélyesen szereti a délvideket), so-
kat kutat, szemléli, sokat ír, egész monogra-
fiát adott ki nagy költséggel a Baleárokrol
s a közepptenger többi szigeteinek ethnogra-
fiájáról annyi adatot gyűjtött, s ezt oly nagy
szorgalommal dolgozta föl, mint akármelyik
egyszerű német tudós. Ugy hogy a dán la-
pok által leirt regényes életre aligha marad
ideje Az egészben legfőbb annyi igaz, hogy
a főherczeg szívesen kerüli Bécsét.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai
és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, február 7.

A képviselőház mai ülésén a val-
lás és közoktatásügyi miniszteri tárcza
került tárgyalásra.
Madarász Imre a népiszkolák szpo-
ritását hangsúlyozza.
Az iskolákban alkalmazzanak ma-
gyar néptanítókat.
A könyvek legyenek magyar szel-
lemben írva.
Az iskolákban ápoltság és a val-
lások érzellet.

A nőemancipációt nem he-
lyesli.

Ezután Ugron Gábor szólalt fel s
ujra egyikét tartotta a legszebb parla-
mentáris beszédeknek.

Beszédében hosszasan foglalkozott
a kongrua és autonomia kérdésével az
ellenzék helyeslése mellett.

A kongrua és autonomia mielőbbi
megvalósítását nemcsak kéri, de mivel
azt a nemzet régóta óhajtja, követeli is.

Wlassich miniszter ígéretével, hogy
igyekeznék fog mindkét kérdésben a mil-
lenium után intézkedni, kitértést lát s
fél, hogy a miniszteri ígéretből nem
lesz semmi.

Megszokta már ugymond, hogy a
miniszternek ígéreteit ne vegye kész-
pénz gyanánt.

Epen ezen okoknál fogva kívánja,
hogy az autonomia és kongrua még
a millenium és választások előtt va-
lósíthatassék meg.

Nem helyesli a sokféle auto-
nómiát.

Minden egyháznak egyenlő joga-
kat és szabadságot kell adni.

Az ő nézete és meggyőződése az,
hogy minden egyháznak a legteljesebb
és legfüggetlenebb önkormányzatot kell
adni.

Az állam csakakkor lépjen közbe,
ha valamely egyház túllépi autonómi-
ájának hatáskörét.

Beszéde végén határozati javas-
latot ad be.

E határozati javaslatban a Ház
utasítja a közoktatásügyi minisztert
törvényjavaslat benyújtására mely a
viszonosság és önkormányzat alapján
egyenlő rendezi az összes egyházak
és állam közti viszonyt.; másfelől fel-
jogosítja az államot, hogy az állam in-
tegritását megtámadó magyar nemzet
és állam nyelve ellen gyűlöletet szító
egybázak és iskolákkal szemben esetről-
esetre a törvényhozásnak jelentést té-
ve; megtorló intézkedésekről és rendszá-
bályokról gondoskodjék. (Zajos tetszés
balfelől.)

Ugron határozati javaslata mellett
beszéltek Hock János és Szacsavay
Gyula.

Svastics lemondott.

Budapest, febr. 7.

Lapunk tegnapi számában és a
maiban bőven megemlékeztünk Svastics
Benő zalamegyei főispán szennye-
séről. Közléseink kiegészítésül most
azt táviratozzák nekünk Budapestrol,
hogy Svastics Benő főispán az öt ter-
helő és bebizonyított üzelmek miatt
Miklós Gyula példáját követve Zalame-
gye főispánságról lemondott.

Pulszky, az örült.

Bukarest, febr. 6.

Az újabb távirati tudósítások sze-
rint Pulszky Károly ügybe a törvény-
szék is beleavatkozik.

A lapok és a közönség nem akarja
elhinni, hogy Pulszky tényleg megörült
legyen és így a törvénytörző ma dél-
után Czárán vizsgálóbírói vezetése alatt
Pulszky Károly elmeállapotát orvos
szakértőileg megvizsgáltatta. A vizs-
gálat eredményéről még most semmit
sem lehet tudni.

Nagy szerencsétlenség.

Budapest, febr. 7.

Ma Lipót-Szt.-Miklós és Csorvás
között, Vazecnál egy lokomotív ötven
munkást elgázolt. Többen szörnyet hal-
tak. A környéken az izgalom óriási.

Még egy leleplezés.

Budapest, febr. 7.

A „Magyarország” mai
száma Fehérmegye főispán-
ját Fláth Miklóst fogja le-
leplezni.

Ujabb Panama.

Budapest, febr. 6.

Az „Országos Tudósító,” a kor-
mány félhivatalos lapja a napokban
egész szárazon, minden kommentár
nélkül közölte, hogy Toth Imre, Po-
zsony megye alispánja lemondott alis-
páni állásáról.

Most kiderült, hogy az alispán
évek óta réndetlenül kezelte a hiva-
tals pénzeket.

Magának meg sem tett utakért
háromszoros díjjakat számított fel.

A befolyt pénzeket felvette, de nem
kezelte.

Az alispán korteskedéseiről a kor-
mány előtt grata persona volt s ezért
egész bátran élt vissza hivatalos állá-
sával.

Lobkowitz ebéde.

Budapest, febr. 7.

Lobkowitz herczeg hadtestparancsnok
tegnap délután 6 órakor ebédet adott, melyre
hivatalosak voltak: Bánffy Dezső br. minisz-
terelnök, Zichy Ferencz gr., Szapáry Géza
gr., Fejérváry báró honvédelmi miniszter,
Andrássy Aladár gr., Festetics Taszilló gr.,
Berchtolsheim br. lovassági tábornok, Szilágyi
Dezső, a képviselőház elnöke, Jósika báró,
ő felsége személye körüli miniszter, Perczel
belügyminiszter, Lukács pénzügyminiszter, Er-
dély igazságügyminiszter, Dániel kereskedelmi
miniszter, Wlassics közoktatásügyi miniszter,
Darányi földmívelésügyi miniszter, Pókay al-
tábornagy, Rohonczy altábornagy, Ráth fő-
polgármester, Czibulka vezérőrnagy.

Zichy expedíciója.

Budapest, febr. 7.

Zichy Jenő gróf egy Novorossisk-
ból érkezett távirat szerint, roppant
szélsévszél és hótöréssel küzdve Ba-
tumból Novorossiskba érkezett. A nagy
vihar Suchumkalah mellett fel is bo-
ritotta a postagőzöst, a melyen utaz-
tak, de szerencsére megmentették az
utasokat. A gróf hétfőn Odesszába ér-
kezik.

Választási jog.

Stockholm, febr. 7.

Mint a „Dagblad” jelenti, a miniszter-
válozást az idézte elő, hogy Oostergren ál-
lamanácsos és Bostroen állam-miniszter kö-
zött a választói jog kiterjesztésére vonatko-
zólag differenciák merültek fel. Oostergren
államanácsos fokozatos választói jogot kívánt,
mint a milyen Belgiumban van, mig Bostroen
a mellett nyilatkozott, hogy mindenkinek
legyen szavazati joga, a ki bizonyos idő alatt
a megállapított normális adót lefizette.

Kegyelmzés.

Pétórvár, febr. 7.

Az udvari körökben egész határo-
zottsággal hire jár, hogy a császár koroná-
zása alkalmával meg fog kegyelmezni
Mihályovics Mihály nagyherczegnek, a
ki III. Sándor czárnál azért lett kegy-
vesztett, mert a császár beleegyezése nél-
kül feleségül vette Terby grófnét. Mi-
hály nagy herczeg a kegyelem követ-
keztében visszanyeri a császári testör-
ségben annak idején elfoglalt rangját
és személyesen is részt fog venni a
koronázási ünnepségeken.

Boris áttérése.

Budapest, febr. 7.

Ferdinand, bolgár fejedelemnek a
felesége holnap állítólag orvosi tanácsra,
Dél-Franciaországba utazik.

E hírtelen elutazásnak oka az,
hogy a fejedelem ellene volt fia, Bo-
ris herczeg áttérésének. A fejedelem
azonban görcsösön ragaszkodván a bol-
gár trónhoz, sehog sem engedett neje
rimánkodásainak.

A fejedelem úgy látszik a neje
és bolgár trón közt az utóbbit választ-
totta s nejét engedi távozni.

A fejedelemnő, hir szerint bizal-
masai előtt kijelentette, hogy sohasem
fog többé Bulgáriába visszatérni.

Kölesön.

Konstantinápoly, febr. 7.

Nafiz basa pénzügyminiszter, Bleichlö-
der képviselővel egyezményt kötött 30 millió
márka kölcsön iránt, mely 5%-kos kamato-
zás és 30 évi törlesztés kötelezettsége mellett
88%-os árfolyamon fog kibocsáttatni. Az új
kölcsönt a világító-torony társaság bevétele-
vel biztosítja.

Fegyverkezés.

Pétórvár, febr. 7.

A kronstadti tengerészeti árszenálban a
legnagyobb buzgósággal dolgoznak 8 torpedó

H I R D E T É S E K

Pályázati hirdetmény.

A csik-tusnádi fürdő birtokosainak szövetkezete, Csikmegyében, Csik-Tusnád fürdőn vállalkozók által építendő gyógytermének felépítésére ezennel pályázatot hirdet a következőknek tudatása mellett:

1. A költségvetésben megállapított építkezési ár 47.821 ft 81 kr.
2. Az építkezés azonnal megkezdhető és 1897. év május hó 31-én készen átadandó.
3. Az építkezésre vonatkozó minden tervek, költségvetés bármikor az igazgatóságnál: Brassó, Vár-utca 7. sz. a. megtekinthetők; itten a további felvilágosítások is megadatnak.
4. Az ajánlatok folyó évi márczius hó 6-áig az ajánlott összeg 10%-ának készpénzben, vagy értékpapirokban melléklésével „Csik-Tusnád fürdő igazgatóságának, Brassó, Vár-utca 7. sz. a.” címezve küldendők.
5. A versenytárgyalás folyó évi márczius hó 8-án délelőtt 9 órakor Tusnád-fürdőn tartatik meg; ezen napon és órán tul beérkező ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

1896. évi február hó 3-án.

82. (3-3)

A fürdő-igazgatóság.

H I R D E T M É N Y.

A tordai „Népbank szövetkezet” rendes évi közgyűlését

1896. évi február hó 16-án d. e. 9 órakor
tartandja meg
saját helyiségében

melyre a törzsbetéttel bíró részvényesek tisztelettel meghívattak azon megjegyzéssel, miszerint a gyűlésen részt venni kívánók a gyűlést megelőző két napon, u. m.: 1896. évi február hó 14-ik és 15-ik napján d. u. 3 óráig a szövetkezet üzlethelyiségében működő és az igazolványokat kiadni jogosított bizottsághoz törzsbetét könyvecskéiket bemutatni kötelesek.

88. (1-3)

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő választmány jelentése az 1895-ik üzletéről s ezek alapján
2. A zárszámadások és vagyon-mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Négy igazgatósági tag, 5 felügyelő választmányi tag és 15 napibiztos megválasztása.

Torda, 1896. évi február hó 5-én.

Az igazgatóság.

Egy keresztény 35 éves

nő gazdatiest,

3-4000 ft óvadékképes,

keres április elejére egy 3-500 holdig terjedő

**beruházott birtokot
fiksz adminisztrációra.**

Értesítés a kiadó-hivatalba kéretik.

67. (3-3)

Köhögés,

elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó házszer
a RÉTHY-féle

Pemetefű-czukorka,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes
íze folytán a gyermekek is szívesen veszik.

Egy doboz ára 30 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerárban.

Oly helyekre, hol raktár nincs, 1 ft 50 kr-ért 5 dobozt
bérmentve küld RÉTHY BÉLA gyógyszerész Békés-Csabán.

863. (9-10)

Kőbányai

Király Sörfőző Részvény-Társaság Erdélyrészi képvisellete.

Kolozsvári főraktár külmonostor-utca 24. sz.

Telefon szám: 323.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a „Kőbányai Király Sörfőző Részvény-Társaság” erdélyrészi képviselétét elvállaltuk és

Kolozsvárt, külmonostor-utca 24. szám alatti telken

főraktárt nyitottunk,

hol a legkiválóbb sörminőségek negyed- és fél hectoliteres hordókban és naponta friss töltésű palackokban kaphatók lesznek.

Főtörökvesünk oda fog irányulni, hogy a t. cz. venniélős urak, vidéki megrendelők és a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelhessünk és szíves támogatását kiérdemljük.

Teljes tisztelettel

86. (1-3)

Werner Salamon és fiai.

Kolozsvári főraktár külmonostor-utca 24. sz.

A

Belközép-
utca 2. sz. alatt

a Helfy-háznál lévő

GÁMÁN JÁNOS

ÖRÖKÖSE

KÖNYVNYOMDÁJA

ALAPITTATOTT 1860-BAN.

ajánlja a legújabbban teljesen modern berendezést nyert és sokszorosan megnagyobbított

vállalatát.

Könyvek, folyóiratok, rovatos ivék, falragaszok,
számlák, meghívók s bármely irodai
nyomtatványok

gyorsan, feltűnő csinnal és elismert
szolid árak mellett készíttetnek.

Az összes közönségi
nyomtatványok
állandó kész-
letben!

286. (40-x)

Tordán, a város közelében

egy teljesen új berendezésű téglagyár

eladó.

Mely áll: egy 18 lóerejű expansios gőzgépből, 12 m. tűzfelületű álló csöves kazánnal, 1. számú téglaprésszel, ipar-vasúttal, égető katlannal, munkás-lakással berendezve.

Kitűnő anyag, banya kiaknázzhatatlan!

A gőzgép, ipar-vasút külön is eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak: Kimpel Testvérek Torda (Erdély.)

65. (5-6)

Orvosi tekintélyek által kitűnőnek elismerve!

„Rheuma-szesz”

biztos hatású külszer, rheuma, csusz s a test bármennemű szaggatásai s fájdalmai ellen.

Ára 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Kapható a készítő:

WIDDER GYULA gyógyszer. S.-A.-Ujhely,
ezelőtt Kis-Szeben.

Ugyszintén a főváros s a vidék minden gyógytárában.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntethetünk!

24. (4-10)

FÜTÉSRE LEGJOBB TŰZIFA.

Két éves, száraz, hántott, vastag

TÖLGY TŰZIFA

10.000 kg. kocsirakományonként kapható

a rettegi vasútállomáson (Deés mellett),
kocsirakományonként 33 frtért.

Egy kocsirakomány fuvarja Kolozsvárig 14 frt.

Értekezhetni: **NIK FERENCZ-nél DEÉSEN.**

813. (23-30)

KOLOZSVÁRI ELSŐ

NAGY KÁLYHA-RAKTÁR

Belmagyar-utca 9. sz.

Bel- és külföldi

porcellán-, majolika-, agyag-kályhák

a legnagyobb választékban.

A legújabb minták szerint készült kályhák

egyszerűtől a legelegánsabb kiállításban és mindenféle színben.

Kandallók minden választékban.

Takaréktűzhelyek

a legelegánsabb kiállításban, praktikus szerkezettel.

Bármily nagy megrendeléseket — vidékre is — pontosan és jótállás mellett teljesít.

Az építési idényre való tekintettel, a kályha-raktárt tessék megtekinteni.

Schmidinger Alajos

és Társa,

Kolozsvárt, Belmagyar-utca 9. szám.

244. (39-x)

